

Szerkesztő cég
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal
Bulv. Regale Ferdinand 24.
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat)

Ürgönycim: Közöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre 600 Le
Fél évre 300 Le
Negyed évre 150 Le
Havonta 50 Le
Mértékek díjazás szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 ól. Bucurestiben 50 baniva
több.

A cartici állomáson.

(Beszélgetés a román petróleum-
ipar vezéreivel.)

(Kiküldött munkatársunktól.)

A romániai gazdasági érdekek Nyugat felé való orientálódása mindjában kezd kialakulni. Politikusok, pénzemberek és nagyvállalatok vezetői keresik fel a nyugati államokat, hogy ott gazdasági kérdésekről tárgyaljanak. Ma délután a páris-bucurestii Orient-express robogott be a cartici állomásra és magával hozta Párisból Románia egyik legkiválóbb pénzemberét, Nicu Stefanescut, a Banca Romaneasca vezérigazgatóját és Románia petróleum kitermelő vállalkozásának, a Steaua Romanianak vezetőjét: Osicleanu vezérigazgatót. Mindketten fontos gazdasági tárgyalásokat folytattak Párisban és ma utaztak vissza Bucurestibe, hogy a miniszterelnöknek beszámoljanak a tárgyalások eredményeiről. Az előkelő utasok megérkezéséről a vámvisztek azonnal értesítették Jipescu állomásfőnököt, aki sietett üdvözölni őket. Az Orient-express kocsijai előtt tollaskalánú granicsárok állanak, akik arra ügyelnek, hogy senki fel ne mehessen és le ne szállhasson a vámvizsgálat alatt lévő vonatról. A Közöny munkatársa engedélyt kért a vámfőnöktől, hogy beszélgetést folytathasson a Párisból érkező gazdasági szakte kintélyekkel. Az előzékeny modorról és szívélyességéről ismert vámfőnök készséggel teljesítette kérésünket és Dragiciu a több nyelvű beszélő vámviszt kíséretében, aki arról nevezetes, hogy még eddig minden utassal az anványelvén beszélgetett, felkértesnik a két vezérigazgatót, akik rendkívül érdekes nyilatkozatot tettek a párisi tárgyalásokról.

Elmondották, hogy Románia petróleum termékeinek értékesítése céljából tárgyalásokat folytattak az angol és az amerikai petróleum érdekeltségekkel. A tárgyalások teljes eredménnyel végződtek és a három petróleum nagyhatalom Anglia, Amerika és Románia egységes áron fogják ellátni a világot termékeikkel.

— Románia petróleum termése — mondotta Osicleanu vezérigazgató — 1924-ben mintegy kétszeresen felül fogja mulni az 1923. évi termést. A múlt évben Románia 150 ezer vagon petróleumot és petróleum terméket termelt. — Ugyancsak a múlt évben hozzáfogtunk újabb petróleum források kutatásához, hogy a termelés minél intenzívebb legyen. Ma már az a helyzet, hogy 122 ezer méter szonda működik a petróleum forrásoknál. A források száma is megszorodott, úgy, hogy Románia a legbővebben termelő államok

kal is felveszi a versenyt úgy a petróleum minőségében, mint mennyiségében. Az idel termés 70 százalék petróleum lesz és 30 százalék benzín. A két nagy hatalommal való kölcsönös megegyezés alapján a könnyű benzín ára rövid időn belül emelkedni fog. Azt még határozottan nem mondhatom meg, hogy milyen árak alakulnak ki a közel jövőben, de a két nagyhatalommal együttműködve, mindenestre *kartell* alapon fogjuk az árakat meghatározni.

Hir Poincaré bukásáról.

(Clemenceau lenne az utódja. — Macdonald miniszterelnöksége jól indult. — A szovjet elismerése. — Görögország a népszavazás utján.)

Párisból jelentik: A köztársasági elnökhöz közelálló lapok mai számukban azt írják, hogy Poincaré a legközelebb benyújtja lemondását és utóda Clemenceau lesz. Parlamenti körökben hirtel, hogy Clemenceau ma délután meghívogattja Millerand köztársasági elnököt. Poincaréhoz közelálló sajtó úgy tudja, hogy az a látogatás csak a Lloyd George-féle legutóbbi nyilatkozatokkal van kapcsolatban. Mindezek ellenére az előbbi feltevés nagyobb hitelre talal.

Macdonald első sikerei.

Londonból jelentik: A parlament mai ülését nagy érdeklődéssel várják. Az alsóházban Macdo-

Nicu Stefanescu a Banca Romaneasca vezérigazgatója ugyarr ebben az évben időzött Párisban. A vezérigazgató a tárgyalások pénzügyi részét intézte el a két nagyhatalom megbízottaival. A két gazdasági kapacitással együtt utazott Fagure Emil hírlapíró, a „Presă” és „Lupta” szerkesztője is, aki kijelentette a Közöny munkatársának, hogy szintén Párisban időzött, hogy jelentést vigyen lapjának a lefolyt gazdasági tárgyalásokról.

nal, a felsőházban pedig lord Hardane fejtik ki a kormány politikáját. A Times szerint lord Cecil holnap kérdést intéz a kormányhoz a fegyverkezés korlátozásáról, amire lord Parmore válaszol. A Daily News azt írja, hogy Macdonald miniszterelnöksége jól indult, amennyiben egyrészt elismerte Oroszországot, másrészt helyreállította a francia miniszterelnökkel a nyílt és szívélyes viszonyt. A kölni vasutak vitás kérdésének rendezése és a francia kormány pfalzi szeparatista mozgalommal szembeni loyális magatartása kéz zelfogható eredmények, amelyek utját egvengetik a jobb megértésnek és Franciaországgal való újabb közeledésnek a német jóvátételek

és a francia biztonság életbevágó kérdéseiben.

A görög kormány bejelenti a népszavazást.

Athénből jelentik: Katandrisz miniszterelnök ma kormánynyilatkozatot olvasott fel, amely hangsúlyozza, hogy a kormánynak hosszabb ideje az a meggyőződése, hogy a nemzet erkölcsi és anyagi megpróbáltatásaiért az uralkodónak és a királyság intézménye felelős. Hogy hasonló veszélyek a jövőben elkerülhetőek legyenek, csak a kormányforma radikális megváltoztatásával lehet segíteni. A valódi népuralkom, mint amilyen a köztársaság is, csak mint a népakarat szabad és meg hamisítatlan kifejezése teremthető meg. Híven ehhez az elvhez, a kormány ragaszkodik ahhoz a gondolatához, hogy az egész népet kérdezzék meg. A nemzetgyűlés részéről kikötés fölösleges, mert ez súlyos veszedelmet idézne fel az ország nyugalmára és az új kormányváltásra.

Athénből táviratozzák: A kormány a fővárosban csapatokat koncentrált s elrendelte az önkéntesek azonnali bevonulását és feltegyvezését a royalisták által fenyegetett közrend megvédése érdekében.

Olaszország után Ausztria is elismeri a szovjeit.

Bécsből jelentik: Grünberger külügyminiszter a pénzügyi bizott

Egy tábornok botránypöre

(A tui tett vallomást az anya hűlenségről.)

(Londoni levelezőnkől.) A legelőkelőbb társaság hölgyei szorongtak Hill válópör-bíró termében, hogy a „season” szenzációjának tanúi lehessenek. Reginald Francis Legge lovasági tábornok válókeresetének tárgyalása volt kitűzve, s mindenki abban reménykedett, hogy a per bővelkedni fog botránnyokban.

A tábornok — 49 éves, elegáns fiatalos külsejű katona — elmondotta, miként ismerkedett meg a feleségével. 25 évvel ezelőtt találkozott vele mint egészen fiatalember, boleszeretett s abban állapodtak meg, hogy titokban egybekeljenek. Ez meg is történt 1900 március havában.

— Nemsokára a házasságunk után — beszélt a tábornok — észrevettem, hogy a feleségem rendkívül ideges. Egyetlen szalldában sem volt maradásunk, min-

denütt jeleneteket rendezett s előbb-utóbb mindennemű kitésekket bennünket. Az élet tőrhetetlenné vált számomra.

Legge tábornok azt gondolta, ha a nyilvánosság előtt és szentesítik frigyüket, talán megváltozik a felesége. 1902 december 18-án tehát, a társaság színejavának részvételével, másodszer meg tartották esküvőjüket.

— Sajnos, — folytatta, — a helyzet ezután sem változott meg. A feleségem minden napra kitalált valamit, amivel az életemet megkeserítette. Meg kell jegyez-nem, hogy a feleségem apja moha modán volt, míg az anyja cserkésző. Az apja nem volt megefe-gedve frigyünkkel. Folyton azt hajtogatta, hogy csak a mohamedán házasság az igazi házasság s ezért a sejk elé kell menni.

Londonban élt egy ilyen török sejk, elmentek tehát hozzá s ez a török szertartás szerint házastársaknak jelentette ki őket. De ez a harmadik esküvő sem javította

meg a hitvestársak viszonyát. A civazkodások és verekedések napirenden voltak.

— Ha véletlenül engem békében hagyott, — mondotta férj — akkor azzal foglalkozott, hogy szinte az ablakon kereesztül szórta a pénzt. Mikor az apja meghalt 40.000 angol font örökséget kapott. Ezt az iróztatos nagy összeget néhány nap alatt elpazarolta.

A világháború bizonyos megkönnyebbülést hozott a tábornok számára. Hónapokom keresztül nem volt odahaza s ezalatt vissza fért a lelké nyugalma. Mikor egy-izben szabadságon volt, a gyermekek különös dolgokat beszéltek neki.

— Apukám — mondotta az egyik — a William a mama hálószobájában szokott aludni...

William Landolf svájci származású szolgáló volt. Alig tartózkodott néhány hézig a tábornok házában, az urnő kegyeibe fogadta s hatalmas biztosított neki. A tábornok rendkívül felháborodott

ság mai ülésén amikor a külügyi kérdésről tárgyaltak, nyilatkozott a szövetség az osztrák kormány részéről való elismeréséről. Már utasították Ausztria meghatalmazott moszkvai képviselőjét, értesítse az orosz kormányt, hogy Ausztria de jure elismeri a szövetségi kormányt.

Rómából táviratozzák: A szovjetkormány hozzájárult, hogy **Manzoni** grófot moszkvai olasz nagykövetté nevezzék ki. Az új nagykövet ma este utazik Moszkvába.

Németország helyzete.

Berlinből jelentik: **Daves** a szövetségi szakértő bizottság vezetője, aki Berlinben időzik egy esetleges német kölcsön tanulmányozása céljából, ma meghallgat-

ta a mezőgazdálkodási szövetségének elnökét, aki olyan véleményt adott le, hogy a német agrár társadalom hitelképessége nagyon csökkent. A délután folyamán a szakértő bizottság **Siemens** és **Mendelsohn** szakszervezeti vezetőket hallgatta meg. A londoni **Intransigent** úgy tudja, hogy **Daves** szakértő bizottsága több kérdéses kérdőívet terjesztett a német kormányhoz. A válaszul kapott pénztételeket túlmagasoknak találta. Különösen magasnak találta, hogy százezer katonai költségvetése hat százötven millió aranymárkát tesz ki. Valószínű, hogy **Daves** olyan indítványt terjeszt a jóvátételi bizottság elé, hogy a Németországnak nyújtandó nemzetközi kölcsönt ne valutastabilizálásra, hanem csak jóvátételre fordítsák.

Az építkezés akadályai. Magasak a munkabérek

(Saját tudósítónktól.) A mai problémák közül a legégetőbb fontosságú a lakáskérdés és ezzel összefüggően az építkezés. Minden városban igyekeznek ezt a kérdést a lehető leghamarabb elintézni. A tavasz beálltával az összes erdélyi városokban, ha kisebb mértékben is, de megindult az építkezés, csak éppen Aradon nincs látható jele annak, hogy igyekezzenek a lakásínségen enyhíteni. Ez a feltűnést keltő körülmény indított bennünket arra, hogy kérdést intézzünk az aradi városi mérnöki hivatalhoz, hogy miért pang az építkezés Aradon. A pénzühiány nem lehet ennek egyedüli oka, mert más városokban is van pénzühiány, de azért mégis építkeznek. A Közlöny munkatársa felkereste **Muresanu János** városi főmérnököt, aki a következő felvilágosítást adta:

— Hogy miért nem építkeznek Aradon, arra felelni nem tudok. Ellenben rá tudok mutatni néhány nyomós okra, amelyek gátolják

az építkezést. Az első és legfontosabb ok a nagy munkabér. Aradon követelik az építő munkások a legnagyobb munkabért. Itt huszonnégy lej órabért követelnek, míg más városokban legfeljebb tizenhét lej munkabért kapnak. És a legcsodálatosabb, hogy ugyanazok a munkások, akik Aradon hallani sem akarnak kevesebb berről, például **Glogovácon** megelégszenek tizenhét lejjel óránként. A másik akadályt igyekszünk lehetőleg elhárítani. Abban áll, hogy a városi szabályrendelet szigorúan meghatározza az építendő ház falainak vastagságát. Azonban, hogy olcsóbbá tegyük az építkezést, eltekintünk a szabályrendeletől és megengedjük az építkezést vékonyabb falakkal. Persze csak abban az esetben, ha nem életveszélyes, vagyis a falak kibírják a rárakott terhet. Mi a mennyre lehet, minden tekintetben megkönnyítjük az építkezést, de olcsóbb munkaerőt már nem adhatunk.

azon, amit a gyermekek mondtak neki.

— Igaz ez? — kérdezte az asszonyt.

Ez tagadta, s azt állította, hogy **William** az ő masszörje s mint ilyen tartózkodott a hálószobában. A tábornok nyomban elhagyta a házat s a klubba ment lakni. A felesége utána ment s mint-hogy akkor már nem volt a klubban, a kapuban állott és várta, a mig megérkezik. Nemsokára jött is a tábornok két elegáns hölgy társaságában. Mikor az asszony megpillantotta őket, torkaszakadtából rikácsolni kezdett:

— Ime itt jön **Legge** tábornok ur két lepkével.

Óriási botrány támadt, a klub tagjai az uccára szaladtak s a tábornok csak nagynehezen volt képes a feleségét gépkocsiba kényszeríteni s vele továbbmenni. Azóta nem is tért többé vissza.

— A feleségem — beszélt a tábornok — teljesen elhanyagolta gyermekeink nevelését. Iskolába nem jártak s még testileg sem tartotta őket tisztán. Megtörtént, hogy férgesek voltak. A háztartás

is egészen elzüllött. Mindig az volt a szokása, hogy egy ingben járt-kelt a házában s csak egy boát vett a nyakába. A svájci szolga mindig körülötte volt.

Kínos benyomást tett a tábornok hának, **Lessie** Leggenek kihallgatása. A 20 esztendő fiatal ember elbeszélte, hogy látta, amikor a svájci szolga az édesanyja hálószobájában tartózkodott.

— Ne gondolj rosszat, — szölt akkor hozzá az édesanyja — **William** masszírozott és eközben elaludt.

A fiu többször látta, hogy az anyja civakodott a szolgálával. — Egyízben a szolga az anyja torkát fogta.

— Megöllek te utolsó! — ordította **William**.

Elmondotta ezután, hogy rettenetes családi életük volt. Ő nem bírta tovább s orthagyta az anyját.

— Az édesanyám — folytatta — mindent elzalogosított. Még a papa kitüntetései is a zálogházba vándoroltak. Azt hiszem, ez a bol dogtalan asszony nem beszámítható

Értesülésünk szerint a munkaügyi felügyelőség most vizsgálja felül az építőmunkások kollektív szerződését. Mindenesetre ajánljuk a körülmények tekintetbevételét, mielőtt béremelést ítélnének meg, mert ha magas munkabér mellett megszűnik az építkezés, annak nemcsak a közönség, hanem maguk a munkások is kárát fogják látni.

Kosztüm-bál.

(A Román Nőegylet estélye.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi román jótékony nőegylet hétfőn este kitünően sikerült kosztüm-bált rendezett a Fehér Kereszt nagytermében. Az izlésesen dekorált táncteremben a különféle román népviseletben megjelent hölgyek és előkelő urak a legjobb hangulatban táncoltak a kora reggeli órákig. A bálom jelen volt **dr. Robu János** főpolgármester, **dr. Angel István** polgármester, **dr. Lázár** alispán, **Zima Tibor** Arad város országgyűlési képviselője, **Demian Aurél** egészségügyi főfelügyelő, **Popa Constantin** városi tanácsnok, **Vulpe József** szigurarcafőnöki és még számosan a város notabilitásai közül.

A rendezőség a jelenvolt hölgyekről a következő névsort bocsátotta rendelkezésünkre:

Asszonyok: **Dr. Robu Jánosné**, **dr. Ispravnic Severné**, **Babescu Victorné**, **Mihailin Miklósné**, **Paczay Endréné**, **Botis Tivadarné**, **Bocu Sevrné**, **Nasta Victorné**, **dr. Miclosi Emilné**, **Pausesti Miklósné**, **Miclescu Constantinné**, **dr. Groza Jánosné**, **dr. Vicas Emilné**, **dr. Lázár Gusztávné**, **Vulpe Józsefné**, **Steiciu Jánosné**, **Iliana**

Mrs Legge érzéktelenül hallgatta a szörnyű vádakat.

— Igen, — kiáltotta, amikor a bíró megadta neki a szót — most mindenféle váddal elhalmoznak. Mondja meg a férjem, nem volt-e szokása megszökni, amikor számlákat hoztak?

A férj: Ez nem volt szokásom!

A feleség: De igen, ez volt a szokása. Arra jó voltam, hogy a számlákat kifizessem. S mondja meg tábornok ur, nem ütött-e egy szer arcul, mert nem engedtem meg, hogy a barátnőmet megcsokolja?

A férj: Nem, ez egyáltalán nem igaz!

A bíró: Bizony, mindezek a dolgok nagyon szomorú dolgok. Annak a körnek, amelyben örök élnék, jó példát kellene mutatni az erkölcsből és fegyelmetzettségéből. Mit szóljanak az alsóbb rétegek, ha a felsőbb körök családi élete eléjük tárul?

Mint-hogy még több tana volt beidévezve, a bíróság elhalasztotta a tárgyalást.

mérnöké, **dr. Beles Jenőné**, **Anas Iasiu Demeterné**, **Verisan Romulusné**, **Német Péterné**, **Nicolau főhadnagyé**, **Gitta Ágostonné**, **dr. Lutai Liviusné**, **Papp Jonelné**, **Albescu kapitányé**, **dr. Costina Jenőné**, **dr. Cucu Vazulné**, **dr. Memete Demeterné**, **dr. Nichi Lázárné**, **Zsák Jenőné**, **Popovici Miklósné**, **Balteaanu Constantinné**, **Crisan Ascaniuné**, **dr. Petrutia Silviusné**, **Tatu Jánosné**, **Trimbicioanu Trajáné**, **Chiera Jánosné**, **dr. Burdan Tivadarné**, **Varian Aurélné**, **Boneu Vazulné**, **Mladin Miklósné**, **Demetrian Jánosné**, **özv. Moisescu Györgyné**, **Mateisou Istvánné**, **Lucuta esperesné**, **Petrescu mérnöké**, **baró Pop Aurélné**, **dr. Moldovan Jánosné**, **Muntean Victorné**, **Dumitrescu Györgyné**, **German Daniené**, **dr. Chirita Victoronné**, **Grigorescu Jánosné**, **Antonescu Vingilné**, **Basan Romulusné**, **Joanivici őrnagyé**, **Georgescu kapitányé**, **Rimbas Romulusné**, **Nicolescu Györgyné**, **Mihailovici Sándorné**, **dr. Bursán Jonelné**, **özvegy Adamovici Cornélné**, **Popovici Dávidné**, **Lázár Cornélné**, **Secliu Trajáné**.

Lednyok: **Demian Babí**, **Cornea nővérek**, **Mihailovici Mici**, **Lázár Delia**, **Marseu Veta**, **Ferdinand Piri**, **Zászló Piri**, **Demetriad Georgette és Claudia**, **Bogdan Tutia**, **Lázár Cornélné**, **Adamovici Olga és Draga**, **Mercea Maria**, **Tamas Veturia**, **Motorca Delia**, **Marrora Halalái**, **Dirlea Minci**, **Ursu Viorica**, **Nestor Cornélné**, **Oancea Emilia**, **Mészáros Livia**, **Precupás Maniora**, **Carabas Mina**, **Muntean Aurora**, **Popoviciu Stella**, **Cernea Florika**, **Cernea Dida**, **Jancu Bibi**, **Badescu Silvia**, **Veturia Rixa**, **Burdan Viorika** és még számosan.

Szombathelyi vámcshalás

(Előállították a közraktárak igazgatóját.)

Budapestről táviratozzák: A szombathelyi nagy vámcshalás mindnagyobb hullámokat vet. Többek között előállították a szombathelyi rendőrségen **dr. Káldor Arturt**, a Szombathelyen székelő Vas megyei Közraktárak R. T. ügyvezető igazgatóját. Káldornak szintén szerepe van a vámcshalásban, de egyelőre még nem közlik a kihallgatás eredményét. A nyomozással egyidejűleg a szombathelyi vámhivatalnál is szigorú vizsgálat folyik. A vizsgálattal megbízott **dr. Bognár Endre** budapesti fővámi hivatali kirendelt megállapította, hogy a szombathelyi vámhivatalt olyan hanyagul vezették, hogy csak az nem követett el visszaélést, aki nem akart. A vámcshalásban kompromittált **Götz**, **Hahn**, **Feller**, **dr. Kolba**, **Kovács** és **Magyar** terheltek a vizsgálóbíró leteremtésébe helyezte. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást, amelyet most már abba az irányba is kiterjesztenek, hogy az ügy szája nem nyúlhat Sopronba.

Az elünt halott.

(Jelenet egy vendéglőben.)

Az egyik ismert vendéglőbe tegnap este egy ijedtarcu uriember rontott be. Valamit izgatottan kezdett magyarázni a tulajdonosnak és viselkedése oly feltűnő volt, hogy a többi vendég is odafigyelt. Izgatottságára az a férfi adott okot, akit a vendéglő melletti uton talált és akiről megállapította, hogy az élet már elszállt belőle. A tulajdonos körülnézett a teremben és az egyik asztalnál egy rendőrt látott, akit értesített a leletéről. A rendőr kiment az utcára és rábukkant a vendéglő mellett a szobán levő férfire, aki mozdulatlanul hanyattfeküdt az úton. Azonnal a szobába hajt, mire több rendőr odajött. A rendőrök meggyeztek abban, hogy a halottat a vendéglőbe viszik és azután majd megrendelik a hűtőszállító kocsi. Amikor a vendéglős ezt meghallotta, a legerélyesebben tiltakozott az ellen, hogy az ő helyiségebe halottat hozzanak.

— Nem bánom, csináljatek vele amit akarnak, de hozzám ne hozzák be.

A rendőrök azonban nem hallgattak a tiltakozásra és bevitték a mozdulatlan férfit. A vendéglőben megvizsgálták és a rendőr konstataulta, hogy az uccáról behozott férfi megfagyott. Az egyik társaságban egy egyéves orvostanhallgató ül, aki szintén megvizsgálta a halottat és azt az észrevétel tette, hogy az a halott nem is igazi halott, mert az útere, ha lassan is, de ver. Hogy bizonyítsa a férfi életbenlétét egy cigaretta-papirt tett a szájára és a papír lassan emelkedett, ami azt bizonyította, hogy lélekzik. Az egyik rendőr elment a mentőkért.

A halottat átvitték a vendéglős szobájába, hogy a vendégeket a kellemetlen látványtól, amit egy halott nyújt, megkíméljék. Közben a társaságokban gyűjtést indítottak a szegény megfagyott eltemetésére, a gyűjtést az egyik uriember rendezte, aki kijelentette, hogy erkölcsi kötelességük legalább a temetésről gondoskodni. Ekkor egy hatalmas meglepetés érte a társaságot. Az egyik rendőr bement a szobába, egy pillanattal később ijedt arccal visszarahant és remegő hangon jelentette, hogy a halott elünt. A vendégek izgatottan felugrottak a helyükről, a vallásosabbak keresztet vetettek és bementek a szobába. Meggyújtották a lámpát és megtalálták a halottat a szobában levő pamlogon. A halott nagyon keménynek talált, ugylátszik, a földet és puhább fekhelyet keresett magának. Egyszerre felült és gyenge de érthető hangon morogta:

— Adjatok inni!

Az orvostanhallgató odament

a férfinéz, megszagolta a száját és kijelentette a társaságnak, hogy az illető az alkoholt túlságosan élvezte folytán szerzett önkivületi állapotban van, egyéb baja nincs. Erre kitört a felháborodás. A férfit gyengéden kitétek a vendéglőből és a gyűjtött pénzt visszaadták a jószívű adakozóknak.

Kilakoltatott zeneszerző.

(Lakásbotrány Temesvárott. — Virányi Jenőt, a „Gólem” szerzőjét kitétek a lakásából.)

(Saját tudósítónktól.) Ujabb lakásbotrány történt ma délelőtt Temesvárott, mely széles körökben kelt érthető felháborodást.

Virányi Jenő, az ismert zeneszerző akinek nagy operettsikerei közismertek s aki jelenleg is egy három felvonásos új operette partitúráján dolgozik, feleségével már második éve a Küttl-tér 5. szám alatti ház első emeletén két butorozott szobában lakik. Ot nappal ezelőtt megjelent a lakásban egy Szelhegyi Lajos nevű dohánygyári tisztviselő és egy bont mutatott fel, hogy a lakás neki van kiutalva s másnap reggel 9 óráig a lakást neki adják át.

Virányiék a jogtalan eset értetve mód felett kellemetlenül érintette s a lakásrekviráló bizottsághoz fordultak jogvédelemért. A bizottság hétfőn délután tárgyalta az ügyet s akként intézkedett, hogy ma reggel egy bizottság szállt ki a helyszínre s ha egy bejárat van a két egymásba nyíló szobához, a Szelhegyinek kiadott bont megsemmisít.

Ma délelőtt egy százados, a józsefvárosi telekbíró és alkommiszárius jelentek meg a lakásban s kijelentették, hogy az egyik szobát azonnal bocsássák Szelhegyi rendelkezésére, Virányiék pedig maradjanak az egyik szobában, de az ott lévő két ágyból is az egyik

A társadalom megmozdulása.

(Mozgalom a rombadólt baia de crisi műemlék megmentésére.)

(Saját tudósítónktól.) Meglepetést és szomorúságot keltett a Közlönynek az a híradása, amely arról számolt be, hogy a baia de crisi (körösbányai) hatszázszentendős ferenczi templom tornya a toronyt tartó pillérekkel együtt összeomlott. A toronnyal együtt mint egy újabb jelentés hírül adja elpusztultak a templom értékes új harangjai is és elpusztult a torony finom művi, értékes órája is. A nehéz, forradalmakkal súlyos történelmi idők tanuja, a régi Zaránd megye székhelyén levő templom indul pusztulásnak, ha a társadalom nem siet a templom megmentésére. A katasztrófa bekövetkezése után a körösbányai római katolikus egyházközség azonnal ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy akciót indítanak a gótikus építkezés egyik értékes emlékének megmentésére. A Baia de Cris környékén nyolcvan kilométeres körzetben szétszórta katolikusok maradnak templom nélkül, ha a megindított akció nem járna kellő eredménnyel. A körösbányai egyházközség és a zárda főnöke: pater Kristóf Xaver biz

Az egyik rendőr elment a mentőket visszarendelni. Csak azt nem lehetett kiábrándítani hitéből, aki a megfagyást konstataulta. Még ma is azt hiszi, hogy a halott valami csoda által ébredt fel és talán most is mesélget társainak, hogy tanuja volt egy isteni csodatételnek. (m. r.)

ágyat, valamint a két szekrény közül az egyiket Szelhegyinek adják át.

Virányiék természetesen tiltakoztak ezen újabb sérelem ellen, különösen, mert az alkommiszárius kijelentette, hogy a határozatnak karhatalommal fog eleget tenni.

Érthetetlennek tartjuk, hogy egy idősebb házaspártól, mely két szobában lakik, az egyik szobát elreklválják, amikor a férj mint zenetanár lelkék adásából tartja fent magát és mint szellemi munkás külön szobára feltétlenül igényt tarthat, de még érthetlenebb, hogy az egyik ágyat is elve szik. Ököt így arra kényszerítve, hogy egy keskeny dgyban aludjanak.

Rengeteg lakást tudunk, ahol két-három személy 5, sőt hat szobás, de még nagyobb lakásokat élvez háborítatlanul, sőt ugyanabban a házban egy két személyes család három szobás lakásban lakik. Temesvár egész intelligenciája a legnagyobb felháborodás hangján tárgyalja az esetet s elvárja, hogy Coste Gyula dr. prefektus, aki mindenkor igaz jogérzéssel és pártatlansággal intézte a lakosság ügyeit, ez esetben is erélyes kézzel fog rendet teremteni s nem járul hozzá ahhoz, hogy egy család nyugalma és existenciája az ilyen jogtalan intézkedéssel tönkretéssék.

nak abban, hogy a társadalom hozzá fog járulni a templom megmentéséhez adományaival és restauráltatja a minden tekintetben értékes és értékes műemléket. Már eddig is történt néhány említésre méltó adakozás. Így a Klein B. Vilmos fatermelő cég, amelynek mészkitermelő üzeme is van felajánlotta, hogy a restauráláshoz szükséges meszet ingyen szállítja.

Harc egy sir körül

(Anyós és vő különös pereskedése.)

(Saját tudósítónktól.) Egy nem mindennapi eset foglalkoztatta tegnap a temesvári járásbírósgot. Mint feljelentő Sziklavy Károly vasuti tisztviselő szerepelt, aki anyósát, öz. Georgevic Kataint kegyveltséért vádolta, a melyet állítólag azzal követett el, hogy a feljelentő elhunyt feleségének sírjából néhány nappal mindszentek előtt az elhunyt wa által elültetett virágokat kitépte és eldobta.

A dr. Fiala Kálmán járásbíró előtt lefolytatott tárgyaláson a vádolt özvegyasszony előadta, hogy több sírhelyet vásárolt egymás mellett a temetőben, ahol férje, fia és leánya van eltemetve. Veje boldogult leányának sírját tudta nélkül elkülönítette, amihez nem volt joga, mert ő vette a sírhelyet

s így ez az ő tulajdonát képezi. Ő csak a régi állapotot helyre hozva s a sírjában is hihetően, hogy a saját leányának sírján kegyveltséért követne el.

A városi temetőből vállalat vezetője, Sebés Béla mint tanu kijelentette, hogy az özvegyasszony csak lényegében változtatásokat eszközölt a síron s nem igaz, hogy azt szétrombotta volna, ahogyan a temető őri vallotta, aki különben Georgevicnével perben áll. Dr. Fiala felmentette Georgevicnéét, de a feljelentő, a Kérlelhetetlen vá megfellebbezte az ítéletet.

FARSANGI PROBLÉMÁK.

(Az ötperces táncok.)

Az a levél, amif itt feközlünk, valahogy belevitágit a bálak tulajdonképpeni hangulatiba és sokok igazságot tartalmaz. Szóvá tesz egy visszás helyzetet és mind járt megoldást is talál. Bálózó urak és hölgyek olvassák figyelemmel ezt a levelet, amely közérőli érinti önöket. Így ír a levélíró:

Éveken keresztül végigtáncolom a bálakat, hogy az ambicióm nagyobb vagy a táncudásom, azt magam nem bírálhatom el. A bál utáni reggelen mindig figyelemmel végigolvasom a bál tudósításokat, az obligát frázisokat: „a mulatság a legjobb hangulatban a késő reggeli órákban ért véget” „a szépszámu közönség igazán jól mulatott” és így tovább, tovább. Arról azonban soha nem történik említés, hogy igen sokan már 1 vagy 2 órakor távoztak, anélkül, hogy tényleg jól mulattak volna. Szerefném egyszer azt olvasni, hogy „az összes meghívottak kitünően mulattak reggelig.” Tessék csak elgondolni, mi táncosok, a kik az első táncotól az utolsóig végigrobotoltuk a bálát, másnap a korzón szemrehányásokban része süllünk a rokonoktól és jó ismerősöktől, hogy figyelmetlenek voltunk ezzel vagy azzal a hölgyvel szemben és nem táncoltunk vele. Ha jól volt az illető hölgyvel a táncskolában a kolonban táncolni, vagy jó volt a zsur és egyéb összejövetel, ugy legyen jó a bálban is táncolni vele. A vádak igazak és nehéz ellene a védekezés.

En ezuttal őszinte leszek és megmondom az igazi okát, miért nem táncolhattunk egész este min denkivel. Azt hiszem az én szájamon keresztül az egész bálózó ifjuság beszél. Elmondom a magam esetét. Felkértem egy hölgyet este tíz órakor és tizenkét órakor még mindig vele táncoltam. Mint jólnevelt flu, és a táncot meg nem köszönhettem és jókedvet tetve kellett a táncosnővel két órán keresztül táncolnom. Ezek szerint egy éjszakán át 4-5 ismerőssel tudok csak táncolni, pedig legalább tizenöt kellene. Végéreményben mi történik? A táncosok az olyan tanosnőket kapkodják, akiket hamarosan eikérnek és innen van az, hogy a fiúk közül sokan inkább a táncról mondanak le, minthogy eggyel óraszámra robotoljanak és a sok lemondás által jelentékeny azoknak a hölgyeknek a száma, akik bizony sehogy sem mulatnak, mert kevés a táncos.

Ezért vagyok bátor egy ajánlattal lépni a bálrendezéségek előtt a hölgyek kivétel nélkül öt-tíz per

cenként köszönjék meg táncosaiknak a táncot, a táncos szépen helyre vezeti táncosnőjét és a hölgyek meglátják, hogy a táncosok függetlenségük tudatában (t. i. hogy legfeljebb tíz percig kell táncolniok) milyen hasznosak lesznek azokkal a hölgyekkel szemben is, akik eddig bizony nem a legjobban mulattak. Dacára ennek

egykik táncos a másiktól elkerüli szíve választottját, a hölgyek azonban próbálják bevezetni a megköszönési rendszert. Nem tudom, tetszik-e propozícióm, de higgyék el, csakis ezzel a megoldással lehetne elérni azt, hogy mindenki jól mulasson és meglehetősen távozzék a bálból. Tisztelettel egy bálzó fiatalember.

Riport a méregpoharas dr. Fischer Olgáról.

(Amíg valaki eljut a szublimát pasztilláig. — Grotoszki meséket talál ki az élet — A brassói szülői háztól az aradi központi kórház betegszobájáig.)

Dr. Fischer Olga szombaton öngyilkossági szándékából szublimáttal kevert marószódát ivott. A halálba akart eljutni, de csak az aradi központi kórház, fehérhajú betegszobájáig jutott el és a kórház orvosai gyomormosással és egyéb praktikákkal visszarángították az életbe, amely az optimisták szerint igen szép, a pesszimisták szerint azonban igen csunya és piszkos. Fischer Olga ugylátszik a pesszimisták nagy táborába tartozik és viszontagságokkal telt életének folyása egészen addig a peridusig, amíg a méreggel telt poharat szájához emeli, nem egészen érdekeltlen. Amikor életét, származását és halálba vágását kérdezem, felkőnyököl a kórházgyúban, vértelen ajkai csak alig valamivel ütnek el viasszerü sovány arcától és ezen a vértelen ajkon keresztül meghallók egy élettörténetet. Másnak talán a história sablonos, de dr. Fischer Olgának felette tragikus.

(Az élettörténet kezdete.)

Kissé összefüggés nélkül, rossz magyarsággal beszél, valahogy a bomlott idegzeti nő benyomását kelti, azért tehát tömören összefoglalva adom az elmondottakat. Született Brassóban 1898-ban mint jó módu szász szülők gyermeke. Atyja katonarvos és a háboru előtt törzsorvos. Ugyanilyen minőségben működik a háboru alatt is, mint temesvári kórházparancsnok. Temesvári aradi orvosok jól ismerték. Fischer Olga anyja 1914-ben meghal és tekintélyes vagyon marad utána, amit atyja kezel. A háboru vége felé a fiatal leány elvégzi iskoláit és beiratkozik a budapesti egyetemre, ahol három szemesztert hallgat, innen Prágába megy, ahol lehallgatja a még szükséges szemesztereket és megkapja a diplomát. Eddig semmi érdekes nincsen a históriában.

(Némi érdekesség.)

Az érdekesség kezdődik azzal, hogy 1919-ben az apa megszeret egy nőt és rövidesen mostoha kerül a házhoz. A mostoha nem szereti mostohaleányát és az apa is elidegenedik édes leányától. Az édes leány követeli az árvaszéktől a vagyont, aminek a kiadása elé az apa-gyám akadályokat gördít és orvosi bizonyítvánnyal igyekszik bizonyítani, hogy leá-

nya nem épelméjű. A pereskedés folyik, a leány helyzete tönkretes, a szülői házban és elkerül hazulról. Fischer Olga 1922-ben megszerzi a prágai egyetemen a doktori diplomát és a nagyváradi 17-ik divízió kórházába kerül, mint orvosnő és itt dolgozik egészen a múlt hó elejéig. Ekkor egy unokaöccse, aki katona és az ottani kórházban betegen fekszik, haza akar menni Földvára, hogy ott meghaljon. Az orvosnő engedély nélkül elkíséri, a beteg utközben meghal. Az orvosnőt a kórház parancsnok Krajovára küldi, az ottani katonai ügyészségre, amely azonban nem lát büncselekményt fennforogni. A kórházparancsnok elhelyezteteti az orvosnőt a temesvári katonai kórházhoz és Fischer Olga elkerül Váradról.

(Bolyongás Aradon.)

— Én nem akartam Temesvárra menni és be is adtam egy kérvényt a hadügyminiszteriumhoz, hogy helyezzen máshová, amíg a kérvény sorsa eldől. Aradra jöttem. A szállodában laktam és nem igaz, hogy széllhámokodtam. Volt hatezer lejem és amikor elfogyott, táviratoztam Brassóba az ügyvédemnek, hogy küldjön hárcmezer lejt az örökségemből. Arára gondoltam, hogy férjhez megyek valakihez, hogy így megkapjam az örökséget, azután elváltam volna a felfogadott férjtől. Megismerkedtem itt Aradon emberekkel, akik visszaéltek hiszékenységgemmel és jószívemmel és pénzt kértek tőlem kölcsön. Én adtam mindenkinek 3-400 lejelet, mert nem tehetek róla jószívű vagyok. Ha megmondanám magának, hogy kik voltak azok, akik elfogadtak tőlem kölcsönt, nagyot nézne. Amikor elfogyott a pénz, nagyon szomorú lettem. Itt álltam egy nagy városban idegenül, mindenkitől elhagyatva, senki egy jó szóval nem volt hozzám. A rendőrség is zaklatott nacionálém miatt, apámmal haragban vagyok, a miniszteriumtól sem jött még válasz a kérvényemre. Ugy éreztem, hogy nehéz az élet, nincs nekem keresni valóm már a földön.

(Szublimát, kórház, jövő.)

Hogy honnan szerzett szublimátot, maró szódát, nem árulja el. De szerzett és mint jó orvos, oldatot készített, amelyet szépen felhajtott. Amikor azután jött, ismeretes: első segély, kórház, gyomormosás, ma már jobban van, de még mindig nagy fájdalmakról panaszkodik. Hogy mit fog csinálni, ha kikerül a kórházból, még maga sem tudja, de megígéri, hogy soha többé nem nyúl a méreghez. A nap olyan szépen süt

és az élet mégis szép. Valahogy majd igyekszik elhelyezkedni az életben.

Hogy mi igaz, mi nem dr. Fischer Olga mondokájából, ki tudja megmondani. Lehet, hogy sorsüldözött, lehet, hogy kalandornő, egy azonban tény: sápadt, nagyon sápadt, mint azok, akiket az élet egy párszor már a földhöz vágott... (k. s.)

Hogy áll a lej?

1924. február 12-én 100 lejért adtak nálunk:

2.85 svájci frankot,
10.80 francia frankot,
20.000 külföldi magyar koronát,
29.000 tényleges magyar koronát,
30.000 belföldi magyar koronát,
35.800 osztrák koronát.

Zürichben 2.95 frankot

Budapestben 17,900—18,200 K-

Irodalom, művészet

• Timisoarai színházi műsor. Szerdán: A tangókirálynő, operette. Zöldhelyi Annus fellépésével. Csütörtök: Gül-Baba. Zöldhelyi Annus fellépésével.

• Az aradi színház műsora. Szerda: Éjjeli ör. Pikáns francia bohózat. (C.) Csütörtök: Román előadás. Péntek: Román előadás. Szombat: Színészbál a Központban. Vasárnap d. u.: Hajduk hadnagya. Este Hattulodog. (Bérletszünet.)

• A timisoarai színház építési költségei. Annak idején jelentettük, hogy a timisoarai új városi színház építését megkezdték, minthogy az állam, a város és a magánosok által adományozott összegek s a város által felveendő 8 milliós hitel az építési költségeket fedezi. Ezt a nyolc milliót, melyet a kormány is engedélyezett és a „Banca Nationala” folyósította a városnak, most a kereskedelmi iskola és akadémia felépítésére fogják fordítani, mert sikerült a városnak a színház építési költségeire más hitelt szerezni.

• Az aradi színház hírei. Az „Éjjeli ör” szerdai előadása a régi forró, tapsos színházi estét eleveníti fel. Nagyszerű feladathoz jutott az Éjjeli ör-ben a színház új drámai színésznője, Márkus Rózi, aki már bemutatkozásával meghódította az aradiakat és az övéhez hasonló hálás szerepet játszanak Harunath Jolán, Mészáros Maya, Gömöri Emma. A férfiegyüttesből Sereghy, Darvas, Javor, Mészáros, Kallós, Ács működnek közre hatásosan a siker érdekében. Tekintettel a kitűnő bohózat pikáns voltára, a színház csak felnőtteknek hirdeti a szerdai előadást. — A Pompadour aradi bemutatója. A nagyhirű Fall operett az egykori francia királyi udvar fényét és pompáját viszi színpadra. Már készülnek a pazar új díszletek, amelyek tökéletes illúziót keltenek varázsolják az aradi színpadra XIV-ik Lajos Versailles-ét. Az aradi bemutató óriási sikerének biztos záloga, hogy a címszerep eljátszását Horváth Mici vállalta, aki a tavasszal Budapesten is játszani fogja ezt a szerepet. — A színészek bálja. Előkelő, nagy körültekintéssel előkészített táncestélyüket szombaton tartják meg a Központban az aradi színház tagjai. Szombaton este Arad egész uritársadalmát a Központi báltermében jön össze, hogy ott a legkellemesebben mulassa át az éjszakát. A táncot gondosan összeállít-

tott, nivós műsor vezet be, amelyben a színház tagjai közkedvelt tagjai hatásos számokkal vesznek részt.

◀ Réval Lexikon XVI-ik kötetét előjegyezhető ▶
KELET HIRLAPIRÓDABAN.

Póthozzászlás

a házassági problémához.

(Aki megtalálta a megoldást.)

Bocsánatot kérek, hogy én is hozzászólok. Eddig magambatartottam, de már nem bírom tovább, muszáj hozzászólnom. Megfigyeltem, a legtöbb levélíró azon a véleményen van, hogy a házasságot meg kell fontolni. Ez igaz. Én a megfontolást így gondolom. A fiatalember husz éves korában kezdjen el udvarolni a leánynak és tíz évig udvaroljon. Ennyi idő alatt ki lehet ismerni a nőt. Tíz év múlva, ha megfelel, kérje meg a kezét és tíz évig járjon jegyben a leánynyal, mert a vőlegénység alatt a legjobb lehet kiismerni a leányt. Ezalatt az idő alatt mintegy ezer vacsorát és ebédet fogvaszthat el a menyasszony szüleinél és így okvetlenül meggyőződik arról, hogy a menyasszony tud-e főzni. Ha letelt ez a tíz év is, ajánlatos újabb tíz évi megfontolási időt kérni, mert nagyon meggondolandó a házasság. Ez a megfontolási idő sem lehet kevesebb tíz évnél és a tíz év letelte után mindegyik fél nyilatkozhat, hogy kívánja-e a házasságot. Azt hiszem a közben eltelt negyven év alatt kiismerhetők már egymást a házassalandók és nyugodtan köthetnek házasságot. De azért a kötelező óvatosság sohasem árt, a legjobb ha próbaházasságra lépnek, amit kölcsönös szerződéssel biztosítanak. Miután próbaházasság sem tarthat kis ideig, mert a házassalandók nem hatolhatnak be egymás lelkébe a titkaikba, ez is tíz évig tartson. Ennek letelte után mindketten már hetven évesek és ha kedvük tartja, véglegesen házasságra is köthetnek arra a tíz-husz évre, amit még leélnek. Azt hiszem ennyi idő elég egy kömoly és boldog házasság megalapozásához. Ha közben a menyasszony vagy a vőlegény meghalna, vagy esetleg mindketten meghalnának, ez nem baj, a fő, hogy előbb alaposan kiismerték egymást. Tisztelettel egy Istenháta mögött lakó 75 esztendő barna kislány.

A másolat hitelesül:

(k. s.)

— A tengeri fegyverkezések korlátozása. Rómából táviratozzák: A tengeri fegyverkezések korlátozása érdekében a Népszövetség által egybehívott nemzetközi értekezlet 14-én ül össze. Rómában. Az értekezlet jelentőségét emeli az a körülmény, hogy azon résztvesz az orosz szovjet kormány képviselője is és célja, hogy előkészítse a jövőre megtartandó világkonferencia munkálatait.

A budapesti korona pánik.

(Száz perccel emelkedtek az árak. — Tanácskoznak a nagybankok. Harc a zügforgalom ellen. Mi hír a tőzsdén?)

Budapestről jelentik: A magyar fővárosban támadt koronapánik csendesülöben van. A Bécsből és Prágából kiindult koronaderout annyit mindenesetre eredményezett, hogy Budapesten a piaci árak két nap alatt száz perccel emelkedtek. A kereskedők úgy kalkulálnak, mintha Zürichben mai kurzusának felére esett volna a magyar korona. A külföldi valuták iránti kereslet nem csökkent, ami azonban csak a magánforgalomban jutott kifejezésre, mert a Devizaközpont a körülötte csapkodó hossz-hullámok dacára se emelte jelentékenyebben a külföldi fizetési eszközök árfolyamait.

A magyar pénzügyminiszter tegnap magához kérte a nagybankok képviselőit, hogy megbeszéljék velük a helyzetet. A megbeszélés oda konkludált, hogy a Devizaközpont kövessen el minden lehetőséget a devizaigénylések kérdése körül s ezzel szorítsák vissza a zügforgalomban kialakult valuta-kurzusokat. Az így megindított akció nem is maradt eredmény nélkül. A budapesti mámorosok 750.000 angol fontot, a cukorgyárosok 250.000 fontot, egyéb érdekeltségek pedig félmillió fontot bocsátottak a Devizaközpont rendelkezésére. Ezekkel az összegekkel fogják most a Devizaszükegységet gyors ütemben kiegyenlíteni.

Sándor Pál véleménye.

Budapestről táviratozzák: Ma délelőtt 11 órakor a Devizaközpontban tanácskozás kezdődött a korona helyzetével összefüggő kérdésekről. A megbeszélésen résztvett Tabakovics Dusán, a Devizaközpont igazgatója, Kállay Zoltán miniszteri tanácsos, Madarassy Beck Marcell, a Leszámitoló bank igazgatója és Roóz Jenő igazgató. Bécsből ma a Devizaközponthoz megnyugtató jelentések érkeztek. A korona némileg megszilárdult és az ugynevezett „Inland Kronet” 100 as kurzussal jegezték. Némi megnyugvás észlelhető a budapesti piacon is, ahol a külföldi valuták kezdenek visszafejlődni.

A közlöny budapesti tudósítója kérdést intézett Sándor Pál nemzetgyűlési képviselőhöz a korona árfolyamesésének okáról, aki eze ket mondotta:

— Nézetem szerint az izgalom most le fog csendesedni, mert megfelelő valutát bocsátanak a Devizaközpont rendelkezésére. Mindenkinek össze kell fogni, hogy ezt a két három hónapot, ami a külföldi kölcsön folyósításáig még eltelik, meguszássuk. Mihelyt a külföldi kölcsön első részletét megkapjuk, meg fog szilárdulni a korona pozíciója is. A kereskedelem meglehetősen tartózkodóan viselkedik igényeit illetően és nem fordul nagyobb igénylésekkel a Devizaközponthoz.

Milliók áremelkedés a tőzsdén.

Budapest. A koronának beígért stabilizálódása helyett Bécsben egyre csökken a magyar fizetési eszköz árfolyama. Ez természetesen a zügforgalomban a külföldi devizák és valuták, különö-

sen pedig a dollár áremelkedését hozta magával. Idegesen feszült és túlfűtött volt emiatt a részvény piac is, amely a múlt hét szombatján a magánforgalomban, annak ellenőrizhetetlen erupciójában, rekordárfolyamokat teremtett.

A magánforgalom hatalmas ár emelkedése tegnap este ugyan megállott, de a mai hivatalos forgalom igazolta ezeket az ugrásokat, sőt a vezetőpapírok értékét még jobban megnövelte. A tőzsde azonban tartózkodott minden szélsőségtől és ma is józan önmérsékletet tanusított.

A nyitás nagy eleve séggel történt és az árfolyamok, már ekkor jóval nagyobbak voltak a legutóbbi zárókurzusoknál. Később egyre nagyobb és nagyobb mértékben özönlöttek a vásárlási megbízások a piacra, amelyek főként a nehéz papírokat favorizálták és ezeket újabb rekordárfolyamokhoz juttatták, de nem hanyagolták el a kisebb és középpapírokat sem. Ezek közül azonban magasabb értékű emelkedést csak azok a papírok értek el, amelyeket a spekuláció különböző okokból, tranzakciók hírére, vásárolt.

A Kereskedelmi Bank 400.000, a Pesti Híradó 700.000 koronával emelkedett. A Ganz-Danubius értéktöbblete meghaladta az egymillió koronát. A Nasici árfolyama 25 százalékkal emelkedett.

Az arany ceruza

(Egy művész és egy ügyvéd különös kölcsönös ügylete.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi színházi körökben felháborodással tárgyalják az alábbi esetet, amelynek szereplői egy ismert és rokon szentes aradi művész és egy szintén ismert aradi ügyvéd.

A történet ott kezdődik, hogy a művész nemrég, hirtelen pénz zavarában egy ismerős ügyvédhez fordult kölcsönért. Az ügyvédtől ötszáz lej kölcsönt vett fel, aminek biztosítékként átadott egy értékes, művészi gravírozással ellátott arany ceruzát. A kitűzött határnapon a művész vissza akarta a kölcsönvett ötszáz lejt fizetni. Az ügyvéd ekkor kijelentette, hogy sajnálja, de a ceruzát elvesztette, ellenben hajlandó elengedni az adósságot és még ötszáz lejt adni kártérítésként. A művész azonban nem volt hajlandó ilyen megállapodást kötni, mert eltekintve attól, hogy az arany ceruza körülbelül 2500—3000 lejt ér, nagyon kedves emléke volt. Felszólította az ügyvédet, hogy szerezze vissza valamely módon az értéktárgyat. A felszólításokra az ügyvéd röviden csak ennyit felelt. — Kezd unalmas lenni ez az ügy. — Értésülésünk szerint a művész nem elégszik meg az önkényes elintézésrel és lépést tett arra, hogy a biztosítékként hiagyóff értéktárgyat törvényes úton szerezze vissza.

HIREK.

Az új téglá.

(Vélemény az aradi találmányról.)

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny a napokban beszámolt arról, hogy Rákóczy Zoltán aradi állatorvos telket kért a várostól, hogy saját találmányu anyagból minirházat építhesse. Az aradi polgármesteri hivatal a kérvényt áttette a városi mérnöki hivatalhoz véleményezés végett. Maresanu János városi főmérnök áttanulmányozta a kérvényt és a ma megjelent feltalálónak visszaadta a tervezetet kiegészítés végett. A Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott a főmérnökkel és megkérdezte véleményét az új találmányra vonatkozólag. A főmérnök a következőket felelte:

— A tervezet azért adtam vissza, mert statikailag nem volt kifejtve. A tervezetben ugyanis vasbeton menyezet és vasbeton gerendázat szerepel, ellenben nem volt feltüntetve teherbíráruk. Ez a kérdés a legfontosabb, mert ha túl nagy terhet raknak a gerendázatra, megeshetik az, hogy az épület a lakó fejér düll. Amint a tervetből kivettem, az anyag üreges cementtéglá, fecskefarokszerű nyulvánnyal ellátva, a ház felépítése könnyű és gyors. Egy ház, amely rendes téglából felépítve 300.000 lejbe kerül, ebből az anyagból csak 200.000 lej lesz. Amint Rákóczy Zoltán a tervezetet megfelelő módon kiegészítve visszahozza, azt az építészeti bizottság elé terjesztem és ha a tervet jónak találjuk, feltétlenül kap telket hozzá.

— Az aradi főpolgármester Bucurestiben. Dr. Robu János, Arad város főpolgármestere hivatalos úton ma délután Bucurestibe utazott.

— Az aradi főügyész Bucurestibe utazott. Seciureanu Romulus aradi főügyész távirati rendelkezésre ma Bucurestibe utazott.

— Új plébánosok. A timisoarai r. k. szeminárium volt aligazgatóját, kit Pacha Ágost püspöki helynök Resicára nevezett ki plébánossá és Schmidt Józsefet, az új módosi plébánost tegnap iktatták hivatalukba.

— Megalakult az aradi köztisztviselők fegyelmi bizottsága. Aradvármegye prefektusa az új tisztviselői státusz érielmében most nevezte ki a megyei és városi tisztviselők fegyelmi bizottságát. A bizottság elnöke dr. Moldovan Silvius, az aradi törvényszék elnöke, tagjai a vármegye részéről Petrutiu Aron főjegyző, akinek helyettese Stanca megyei főszámvívó, a város részéről dr. Angel István polgármester és helyettese Pocioianu János első kerületi előjáró lesz.

— A bánáti nemzeti párt ülése. A nemzeti párt timisoarai tagozata Bocu Sever elnöke alatt ülést tartott, meiyen Bocu kijelentette, hogy a nemzeti párt több ellenzéki párttól ajánlatot kapott egy a kormány megbuktatására alkalmas közös plattform megteremtésére. A nemzeti párt fontolóra vette az ajánlatokat, azonban egy kormány alakítására vonatkozólag még nem történtek megállapodások. Bocu kijelentése szerint, a legközelebbi parlamenti ülések már a közösen indítandó harc jegyében fognak lefolyni. Az értekezlet jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Bocunak a bánáti kérdésben kifejtett ténykedésért.

— Választás Szlovenszkóban. Prágából jelentik: Az Erdőskárpátokban március tizenhatodikán választanak kilenc képviselőt és négy szenátort a prágai parlamentbe. Politikai körök számolnak azzal, hogy a köztársasági agrár-párt győz. A vagyontalan ruténekhez az agráriusok férközhetnek a legközelebb, akik három-négy mandátumra számítanak, a többi párt egy-egy mandátumot kaphat. Az autonóm magyar párt még a választások előtt követeli a magyar gimnázium és az ungvári magyar törvényszék felállítását.

— Az első tavaszi nap. A tartós kemény tél után ma végre megjelentek az első langyos tavaszi napsugarak. A déli körzón az emberek boldogan sütkéreztek a napsugárban, kigombolt télikabátal járkáltak és nem ment ritkaság számba egy-egy könnyebb átmeneti kabát, vagy felöltő sem. A korzó szokatlanul népes volt, mindenki élvezni akarta az első melegebb napot és az időjósok a leghatározottabban kijelentették, hogy a télnek végérvényesen vége: legfeljebb egy-két hidegebb nap és azután itt a tavasz. Az időjárás mintha csak rá akart volna cáfolni az optimistákra, este már sűrű ködöt küldött a városra és az emberek az obligát „pardon” kiáltásokkal mentek egymásnak. Nincs kizárva azonban, hogy holnap ismét fagy köszönt ránk, mert ez az idej tél ugyancsak megtérfalta már egy párszor a tavasz után vágyakozókat.

— Az új párisi német ügyvivő. Párisból jelentik: Höchs német ügyvivő ma bemutatatta megbízó levelét Poincarenak. A német követet Millerand köztársasági elnök pár nap múlva fogadja.

— Peidi Gyula csütörtökön érkezik Londonból. Budapestről jelentik: A Londonban időző Peidi Gyula, a magyar szocialisták parlamenti vezető csütörtökön hazaérkezik Londonból.

— Elégett műselyem szállítmány. A timisoarai Gyapjuipar r. t. több vagon textilárut és műselymet szállított Bucurestibe. A pitesti állomáson az egyik műselyemmel rakódott vagon eddig kiderítetlen okokból tüzet fogott s teljesen porrá égett. A kár több mint hárommillió lei.

— Stein János dr. ügyvédet szabadlábra helyezték. Az aradi törvényszék vádtanácsa dr. Moldovan Silviusz törvényszéki elnök elnöklete alatt ma foglalkozott dr. Stein János timisoarai ügyvéd felfolyamodásával, akit néhány nappal ezelőtt a törvényszék vizsgálóbírója Genál Honti Tibor kivándorlási csalásaival kapcsolatban bűnrészesnek talált és előzetes letartóztatásba helyezte. Stein János dr. 40 ezer lej kauciót ajánlott fel szabadlábra helyezése esetén és egyben kötelezettséget vállalt, hogy a ká osultakat kielégíti. A vádtanács kaució ellenében elrendelte dr. Stein János timisoarai ügyvéd szabadlábrahelyezését.

— A timisoarai tüntetések ügye. A timisoarai antiszemita tüntetések által felvert hullámok mára lecsillapultak. Kihallgatásuk után a letartóztatott összes egyetemi hallgatókat egy kivételével ma szabadonbocsátották. Nem bocsátották el Mica Traian cluji egyetemi hallgatót, akit a tüntetések értelmi szerzőjének tartanak. Mica ugyan hangoztatta, hogy a tüntetések ügyétől teljesen távol áll, mert Timisoarára csak nagybátyjának, dr. Lintia Livius ügyvédnek meglátogatására érkezett. A tüntetések ügyében a hatóságok a nyomozást tovább folytatják.

— Felhívás. Az aradi államrend-
őrségen működő katonai ügyosztály
felhívja a következőket, hogy a leg-
rövidebb időn belül jelentkezzenek:
Ilután György, Babály Gyula, Klein
Ferenc, Debreceni Zsigmond, Csó-
ka József, Kunos Sándor, Márkus
József, Veres Gyula és Budai Sán-
dor.

— Halálozások. Timisoara keres-
kedelmi világában ószinte gyászt
okozott Lux Hermán magánzó, volt
kereskedő elhalálása, aki 76 éves
korában tegnap meghalt. Nagyszá-
mu előkelő rokonság gyászolja a
boldogultat, aki érdeműs, közliszte-
letben álló polgára volt Timisoara-
nak. Beamlet Emil, Fischer József
és dr. Lux Árpád apósúkat gyászol-
ják. Temetése szerdán d. e. 10 óra-
kor lesz a Bem-ucca I. szám alatti
gyászszobából.

Weiler Rezső nagyszentmiklósi
földbirtokos 37 éves korában febr-
uár 5-én délelőtt 10 órakor meghalt.
Elhunytát nagyszámu rokonsága és
tisztelője gyászolja.

— Meghosszabbították az újság-
írók szabadjegyeinek érvényességét.
Bucurestiből jelentik: Az újságírók
vasuti szabadjegyeinek érvényessé-
gét a közlekedésügyi miniszterium
március 1-ig meghosszabbította.

— Állatvédő egyesület alakult Ti-
misoarán. Saguna szigoranca tiszt-
viselő fáradságtalan buzgalma új
életre keltette a timisoarai állatvédő
egyesületet. A most megtartott ala-
kuló közgyűlésen elnökké választot-
ták Janovits I. ny. miniszteri taná-
csost, alelnökké dr. Matolayt és Felső
K. igazgatót. Titkár Saguna lett. Az
egyesület tagjai a rendőrségtől iga-
zolványt kapnak, amelyek arra kö-
telezik a rendőröket, hogy a jago-
kat működésükben támogassák s így
elejét vehessék a naponta előforduló
állatkínzásoknak.

— Házasság. Pless Mór (Arad)
özy. Strausz Izidorné (Lipova) f. hó
12-én házasságot kötöttek.

— Nem kapott jutalmat a „sze-
rencés” házmaster. A Közlöny meg-
emlékezett arról, hogy Neuhold Ede
timisoarai háztulajdonos elhalálása-
sakor az elhunyt fivére, Nemes mi-
niszteri tanácsos a halott felravata-
lozásával járó munkák honorálásá-
képpen a házmasternek ajándékozta az
elhunyt egy ruháját. A ruhában tiszt-
ogatózás közben a házmaster felesége
kemény tárgyat érzett és ezért a bé-
lést felbontotta. Első információk
szerint a házmasterné 17 darab ez-
rest talált a ruha bélésében. A ház-
masterné ma bentlárt szerkesztőse-
günkben és kiellenlétte, hogy nem
pénzt, hanem két darab takarékpénz-
tári könyvet talált a ruha bélésében,
amelyek összesen 40.500 lejről vol-
tak kiállítva. A takarékpénztári köny-
vet tényleg át is adta a miniszteri
tanácsosnak, azonban jutalomképpen
semmit sem kapott.

— Ablakokat vert be egy ittas
tisztviselő. A timisoarai Korona
szálló kávéházának három hatalmas
ablakát az elmúlt éjszaka Danetti
Mihály CFR. tisztviselő ittas álla-
potban bezúzta. A kár 100.000 lej.
A tisztviselő ellen megindult az eljá-
rás.

— Becsületsértési per lakó és ház-
tulajdonos között. Érdekes tárgya-
lást tartottak ma az aradi járásbíró-
ságon, Zih József járásbíró előtt.
Hajduska Marcell aradi déligyű-
mölcskereskedő már régebb idő óta
haragos viszonyban van házigazdá-
jával, Háber Sándor kereskedővel.
Az elmúlt hét egyik napján ismét
hangos szóváltásba keveredett a la-
kó felesége és a háziasszony, aminek
folytatásaképpen becsületsértési pert
indítottak egymás ellen. Háber Sán-
dor cselédleánya pedig Hajduska
Marcellt perelte be. A mai tárgyalá-
son nem hozták ítéletet, hanem tanú-
kijelentések miatt a tárgyalást elha-
golták.

— Köszönetnyilvánítás. Az Er-
délyi Fátiszviselők Egyesülete
jóléti intézményeinek javára rendezett
„Fábál” rendezősége ezúton is
hálás köszönetét fejezi ki az Aradi
Fűrészgár r. t., „Slavonia” Fáipar
r. t., Aufritsch Miksa, Steinitzer N.,
Eiser és Társa, Domán Sándor és
Hegedűs Gyula cégeknek, mint ame-
lyek a rendelkezésre bocsátott fa-
anyag, furnir, munkaerő, festék, vil-
lanyszerelés, szőnyeg és díszmü-
arukkal nagymértékben hozzájárul-
tak a „Fábál” sikeréhez.

— Vásznakat Strasser divatruhá-
zásban vásárolhat a legolcsóbban
Aradon.

— Cencsényé új kezdő és haladó
táncoklónja f. hó 19-én 8 órakor.

— A tavalyi bali saison legked-
vösebb mulatságát, a jelmezes, mű-
soros „baba-bálat” ismétli meg az
Aradi Gyermekjelenítései Egyesület
február 17-én d. u. 4 órakor a Fehér
Kereszt nagytermében.

— Alma Moodie ausztráliai he-
gedűművész nő egyetlen hangverse-
nye február hó 18-án az aradi Kul-
turpalota nagytermében. Jegyek
Scherhágnál kaphatók.

— Márkosfalvi Barabás Márton
kiállítását pénteken, 15-én este zárul.

— Orvosi körökből. Dr. Josenhi,
ideggyógyász (Timisoara II., Hun-
garia fürdő I. emelet) törvényszéki
orvossá lett kinevezve.

— Perzsa, szmirna, felvető és le-
szövő fonat. Tussor legolcsóbban
Weisz és Benjüminál.

Rossz a posta.

(Késnek a táviratok. — Nem kézbesítik
a lapokat.)

(Panaszos levél.) Vettük az
alábbi panaszos levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!
Alulírott kérem b. lapjuktól az
akábbi panaszos levelet közzéten-
ni: Folyó évi január hó 21-én sér-
vem operálása miatt az aradi köz-
kórházba mentem. Az operáció ja-
nuár 23-án meg is történt és még
az nap értesítettem Tornyán lakó
feleségemet erről és 29-én táv-
iratoztam feleségemnek, hogy kö-
csit küldjön értem. Közben egy
tornyai ismerősöm által is üzen-
tem feleségemnek, a ki január
31-én kocsit is küldött értem. A
távirat és a levelezőlap nagy ké-
sedekemmel egyszerre érkezett
meg 31-én délután 5 órakor —
mindkettőt magam személyesen
vettem át. — Most csak arra va-

gyok kíváncsi, hogy miért tart
egy távirat kézbesítése három na-
pig egy olyan községben, amely
Arad közvetlen közelében feks-
szik? Minek akkor a drága távira-
tot fizetni. Egyszermind megem-
lítem, hogy b. lapjuktól hozzánk he-
tekint két-háromszor érkeztek, ta-
cára annak, hogy önök mindennap
küldtek. Előre is köszönve szíves-

següket, maradok tisztelőjük:

M. J. Tornyó.

Ez a panaszos levél általános
mizériéről számol be. Többször
szóbeli felszólításaink nem hoz-
tak eddig eredményt és most az
illetékes körök figyelmét ismétel-
teti felhívjuk erre az anomáliára,
ami a posta megbízhatóságának
súlyosan esik rovására.

KÖZGAZDASÁG.

Buzaparitásra emelték a magyar tűzifaárát.

(A minisztertanács a szerződéses „tárazat” érvénytelenítli. — A favállala-
latok omiatt a tűzifánál 40-50 százalékos drágulást várnak.)

Budapestről jelentik: A tűzifa-
ellátás túlnyomórészt külföldi fá-
val történik Magyarországon. A
favállalatoknak már évek óta ér-
vényben levő szerződéseik vannak
a csekély számú magyar erdőbir-
tokossal, akiknek zömét az uradal-
mak és a papbirtokosok alkotják.
A hosszú idő óta fennálló szerző-
déseket most a földművelésügyi
miniszterium egyszerű rendelettel
meg akarja dönteni, aminek a gaz-
dasági élet szempontjából az lesz
a legsúlyosabb következménye,
hogy a favállalatok szerint a tűz-
ifaárak a világaparitás fölé fognak
emelkedni.

A földművelésügyi miniszterium
rendelete szerint 1924-től kezdve
bármely erdőbirtokos az ugyaneve-
zett tőrárt szabvány alapján köve-
telheti a szerződés egész tartamá-
ra, tekintet nélkül arra, hogy a
szerződésben évekkel ezelőtt mi-
lyen árban egyeztek meg. Emel-
fogva a faárát úgy állapítják meg,
hogy figyelembe veszik a kiterme-
lésért járó összeg esedékességét
megelőző 8 nap alatt a Budapes-
ten előfordult buzaár átlagát. —

— Február 25. az adóbevallások
új határideje. Bucurestiből jelentik:
A parlamenti pénzügyi bizottság
Braianu Vintila pénzügyminiszter
elnökségével ülést tartott, amelyen el-
határozták, hogy az adóhivatalok az
adóbevallási íveket elfogadhatalják az
adókiutvetési munkálatok megkezdé-
sége, február 25-ig.

— Számlaigazoltatás az aradi Ke-
reskedelmi és Iparkamaránál. Az
aradi Kereskedelmi és Iparkamara
közli az érdekelt kereskedőkkel és
iparosokkal, hogy az igazolás végett
hozza benyújtandó export-számlákon
részletesen fel kell tüntetni az árucik
minőségét és árát, mert a Kamara a
hiányosan kiállított számlákat nem
igazolhatja. Végül még arra figyel-
mezteti a Kamara az érdekelteket,
hogy az igazolandó számlákat a be-
nyújtástól számított 24 óra előtt nem
tudja kiszolgáltatni.

— Az adókiutvetések megkezdése.
A timisoarai adókiutvetőbizottságok
most kezdik meg munkájukat nem-
csak Timisoara, hanem a timisoarai
pénzügyigazgatóság területére eső
egész területen. Akik adóvallomásai-
kat a kitűzött határidő letelte előtt be-
nyújtották, azokat meghívják a bi-
zottság tárgyalására, míg azoknak
az adóját, akik vallomásukat idejében

nyújtották, tehát a földművelés-
ügyi miniszterium visszaható erőt
kölcsonöz az erdőbirtokosoknak,
akik hatalmas bevételhez jutnak,
ámde ugyanakkor

40-50 százalékkal fog meg-
drágulni a tűzifa.

A favállalatok arra hivatkoz-
nak, hogy nemcsak a helyi fa
ára fog emiatt drágulni, hanem az
importa ára is, mert a külföldiek
is követik a hazai árak alakulá-
sát. Így tehát a rendelet busza
hasznát fog jelenteni a cseh és a
román fatermelőkre is. 1922-ben
100 ezer vagon tűzifa jött be a
külföldről, a földművelésügyi mi-
niszterium rendelete folytán a leg-
nagyobb hasznát a külföldiek huz-
ták. Pedig a fa ára szeptember
óta meglehetősen stabilitást muta-
tott és december végéig egyálta-
lában nem volt emelkedés, legfel-
jebb, ha az Árvizsgáló-Bizottság
megdrágította a fuvarozási díja-
kat. Eddig is nagyon gyenge volt
a fogyasztók vásárlóképessége, de
a buzaparitáson számított árkak
számára egyszerűen megfizethet-
tellenek lesznek.

be nem adták, hivatalból fogják meg-
állapítani. — Az aradi pénzügyigaz-
gatóságon csak huszadikán kezdik
meg az adókiutvetőbizottságok munká-
jukat, amely el fog tartani néhány
hónapig. Az igazgatóság rendelkezé-
se szerint az új adók kiutvetését
nem kell bevárni, hanem már most
lehet az adónegyedek fizetését esz-
közölni a múlt esztendői kiutvetés
alapján. Akik nem tesznek eleget en-
nek a rendelkezésnek, azok késedelmi
kamatot fognak fizetni a késedelme-
sen befizetett adók után és egyéb
törvényes eszközökkel fogják kény-
szeríteni őket adótartozásuk rende-
zésére.

— Fizetésképtelenség. Braun Ká-
roly timisoarai gyógyszerész, nagy
drogéria tulajdonos ma a timisoarai
törvényszéken kényszerregezéségi el-
járás megindítását kérte maga ellen,
mert fizetésképtelen lett. Bejelentése
szerint 580.000 lej aktív vagyonnal
szemben 1.300.000 lej a passzívája.

HOFFMANN MESÉI.
Senzatív kiállítású film még szer-
dán, csütörtökön és pénteken az
APOLLO-ban.

Dysofonin

LEGUJABB.

Véres harcok után leverték a mexikói forradalmat.

Londonból táviratozzák: A mexikói forradalomról érkező hírek nagyon ellenmondóak. Hivatalos jelentés szerint a forradalmat leverték. A lapok jelentik, hogy Huerta elnök csapatai visszafoglalták Veracruz és a forradalmi csapa-

tok nagy részét foglyul ejtették. Mexikóból jelentik: Ocotlan mellett a kormánycsapatok döntő ütközetben megverték a felkelőket. A csata 14 óra hosszat tartott. Mind a két oldalon óriási veszteségek voltak.

Amerika angol és francia gyarmatokat akar.

Newyorkból táviratozzák: Az Excelsior jelentése szerint az Északamerikai Egyesült Államok a szövetséges háborús adósságok rendezését akarja keresztül vinni. Még pedig olyanképpen, hogy An-

glától elveszi Jamaikát, Franciaországtól francia Indiát és ennek fejében megfizeti Angliának a francia adósságokat és az Amerikával szemben fennálló francia adósságokat törli.

A magyar korona.

A magyar korona hirtelen ár-esésének okait iránt kérdést intéztünk egy bankigazgatóhoz, a következő felvilágosítást adta:

A magyar korona leromlásának okait nem lehet teljes bizonyossággal megállapítani, de valószínű okok lehet az, hogy a magyar kofonára a világ pénzpiacán nincsen felvevő. Amióta Budanestem megindították a magyar koronarontó part, Bécs megszüntette a magyar korona felvételét és Bécs után az egész európai pénzpiac, úgy hogy magyar koronát sehol sem lehet áruba bocsátani. A kereslet és a kínálat közötti verseny szabályozza az áru piac árait. Ha nagy a kínálat, természetesen esnek az árak. Ma 400—305-ös áron kínálták a belöldi magyar koronát, de nem volt vevő. Ma délután jelentkezett az első, aki 315-ös áron hajlandó volt vásárolni. Remélhető, hogy ezzel megszűnik a korona további esése s egyelőre a mai áron stabilizálódik.

Helyi valuták (Február 12.) Francia frank 9.30, svájci frank 34.40, dollár 196, dánár 2.35, szokol 5.80, lira 8.75, angol font 860. Kiszármazások: Budapest külföldi 200, belföldi 315. Bécs 358. Prága 5.65, Zürich 34.80, Milano 8.50, London 865, Páris 9, Newyork 197, Belgrád 2.32.

Zürichi zárlat. (Február 12.) Amsterdam 215, Newyork 575, London 2472, Páris 26.10, Milano 25.07.50, Prága 16.70, Budapest 0.02.01, Belgrád 6.87.50, Bucuresti 2.95, Szófia 4.35.

Bucurestiben tőzsdeszűnet. Budapesti devizaközpont jegyzései. (Február 12.) Napoleon 113.000, Belgrád 389—415, Bucuresti 170—182, London 139750—149750, angol font 140050—150050, Milano 1420—1520, lira 1430—1530, Páris 1475—1585, francia frank 1490—1600.

Budapesti értéktőzsdézárlat. (Február 12.) Magyar Hitel 810 ezer, Osztrák Hitel 228.000, Salgó 798.000, Róma 156.000, Ganz Danubius 5.500.000, Kőszén 3.650.000, Kereskedelmi Bank 1.850.000, Szlavonia 126.000, Cukor 4.325.000, Csáky 31.000.

Marco a halál jegyese.

Szenzácós kalandor film még szerdán és csütörtökön az URANIA-ban.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„SZERENCSE FIA” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, kérem átvenni. 742

Alkalmazás.

GYERMEKLEÁNYT, feltétlen tisztességes, szerény, keresek Radnára. Kulturpalota kiállítás termében jelentkeztek. 965

EIN intelligens ártáros Mädchen sucht Stelle, als Wirtschafterin zu einem beseren Herrn. Gef. Adr. in der Adm. der Zeitung „Aradi Közlöny”. 979

MUNKASLEÁNYOK felvétetnek szövetés-spunizáshoz. Sparta szövőiparnál, Arad, Str. Unirel (Fábian) és Str. Desseanu (Révai) utca sarok. 982

FIATALEMBER esteli munkát vállal, könyvelésben, női divat szakmában jártas. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 962

FŐZNI tudó minden azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 964

MEGBIZHATÓ kisasszonyt keresek hét hónapos leány és két nagyobb fiu mellé. Weisz Arad, Strada Desseanu 8. (Révai-ucca 12.) 15.012

PERFEKT szakácsnő három tagu családkhoz magas fizetéssel kerestetik. Ugyanott fiatal leány szobaleánynak felvétetik. Cim Arad, Bulev. General Dragalina (Apponyi-körút) 8—16. II. em. ajtó 11. 10.016

MAGYAR-NÉMET levelezésben jártas könyvelő, esetleg kisasszony is, azonnal felvétetik. Magyarul, németül stenografálni tudók előnyben részesülnek. Referenciákkal és fizetési igényekkel ellátott ajánlatok Németh, Szemes és Schwartz céghez Arad küldendők. 10.016

FIATAL fiu, vagy leány kútónak felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 970

MEGBIZHATÓ ügyes kiszolgáló nőt keres Píajta Mihai Viteazul (Ferenctéri) Vásárcsarnok (Bodega) Arad. 969

HIVATALNOKNÓ felvétetik. Román nyelvismeret megkívántatik. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével „Allandó” jelleggel Wallinger hirdetője Arad továbbít. 15.013

GAZDASSZONYNAK ajánkozik csak magányos urhoz 30 év körüli özvegy nő Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.012

JÓ minden azonnali felvétetik. Arad, Str. Alexandri (Sajacz-ucca) 5—3. 10.016

GYERMEK mellé 14—15 éves ügyes kis leányt keresek. Potlák borkereskedő Arad, Píajta Avram kancu (Szabadságtér) 10. 10.016

MINDENES azonnali felvétetik. Arad, Str. Russu Strianu 29. (Aulich-ucca 8.) I. emelet. 972

KFTTÁQU családkhoz 15-ére keressünk megbízható mindenest. Arad, Str. Consistorului (Batthyány-ucca) ujszám 3. I. emelet. 977

KERESÜNK itteni fateslepünkhez iródi és külső munkálatok végzésére alkalmas gyakorolnokot azonnali belépésre. Írásbeli ajánlatok személyesen nyújtandók be. Sekiner Bernát és Fia Arad, Str. Metianu 2. (Forray-ucca) 976

Lakás.

BUTOROZOTT lakás egy, vagy két szobával, konyhaasztállaival, esetleg teljes ellátással azonnalra kerestetik. Cimket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában „Urindo” jellegre kérek. 946

Vétel és eladás.

VEKONY harisnyakötőgép kerestetik megvételre. Cim Bretler Timisoara Strada Gári 16. (Pályasor.) 968

ROCOCO szalon, 2 fotel, 2X3 m. szőnyeg és gyári szőnyegek, nagy álló tükrök, villanylámpák, kis asztal 2 székkal, Biedermeier asztal, csamir paplanok, scheslon, függönyök, zongora terítő, fekete csipke kelme, gyertyatartók, ágyak asztalnemű, fehérnemű, kézimunkák, stb. eladók. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

EGY keveset használt félbarok szalon-garnitúra selyem plüss áthuzattal, egy Renezánc íróasztal nagy konsol tükörrel eladó. Megtekinthető délelőtt 10-től, délután 4 órától. Arad, Strada Dragos Vodá (Szekeres-ucca 14.) 966

EZÜST és dísz tárgyakat, szőnyeget, antik dolgokat, háztartási cikkeket, fehérneműket, butorokat, bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

KÉT luxus ló, lipicai faj, hámmal együtt olcsón eladó. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15.012

GYÖNYÖRÜ fileet csipkék kaphatók nagyon olcsó áron csak 13-án délelőtt Bálnoknél Arad, Píajta Szt. Sava (Kelemen-tér 6.) 975

EREDETI világos norvég csukamáj-olaj Marke Aarsaether, görvélykóros, tüdőbajos, fejtelen, sápadt, angolokóros, gyenge gyermekeknek és felnőtteknek. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 14133

TÖBB SZÁZ évfolyam bekötött folyóirat és nagy tömeg hangjegyet olcsón árú-sítatnak ki Kerpelnél Arad. — Ugyanott kölcsönkönyvtár is. Telefon 385. 878

SZÁZHUSZ főkos, kitűnő állapotban levő fűszerüzlet berendezés mérlegekkel, petrolium-tartályal, cukorkás állványal, előnyösen eladó. Bővebbet: Bodnár Arad, Str. Mocioni 4. 893

Ingatlan.

KERESEK megbízóim részére magán és bérházat, szőlőt és földet bármerrre fekvőt, rögtön vevővel rendelkezem. Muntean és Flóra, Arad, Bulv. Regina Maria No. 10. (Andrássy-tér) 21. 981

ARAD, STR. COSBUC (Wesselényi-ucca) 61. számú magánház 3 szoba fürdőszobával eladó. Bővebbet ugyanott a déli órákban. 307

EGY BÉRHAZ a színházhoz 1 pernyi járás, 4 szobás elfoglalható lakással, eladó. Cim Muntean és Flóra cég Arad, Bulv. Regina Maria No. 10. (Andrássy-tér) 21. 980

SZOVÁTA-FÜRDŐN nyolc szobás villa mellékhelyiségekkel olcsón eladó. Bővebbet Arad, Strada Cosbuc (Wesselényi-ucca) 34—40. Háztulajdonosnál. 15.012

Üzletek.

EGYIK legforgalmasabb helyen levő fűszerüzlet jutányosan eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 971

Különbéle.

HASZONRÉSZESEDÉS ellenében kihelyeznék 40.000 lej összeget főkebiztosítás mellett. Ajánlatokat „Commerz” címen az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 963

BETÁBLÁZÁSRÁ 80.000 és 200.000 lej kölcsönt nyújtunk. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.007

ÚJ gyermekkocsi, mindennemű gyermekkocsi javításokat vállalok Arad, Str. Simeon Balint (Dessewffy-ucca) 19. 974

A TEXTILGYÁR környékén elveszett egy 3 1/2 hónapos fekete szőrfarkaskutyája. Megtalálóját magas jutalomban részesül textilgyár portásánál. 973

Meghívó

a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.T.-nak

1924. évi március hó 4-én d. e. fél 12-kor Timisoarán az intézet tanácstermében tartandó

XVII. évi rendes közgyűlésére.

N A P I R E N D.

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadások előterjesztése és megállapítása.

2. Határozathozatal a nyereség felosztása és az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény tárgyában.

3. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása iránti indítvány és határozat.

4. Az igazgatóság kiegészítése.

5. A felügyelő-bizottság választása.

6. Az alaptőke felemelése iránti indítvány.

7. Az alapszabályok 1. §-nak kiegészítése.

8. Esztleges indítványok.

Az igazgatóság.

Azon részvényesek, kik a közgyűlési résztvenni kívánnak, felhivat-nak, hogy részvényüket legkésőbb az évi február hó 28-ig bezárólag Timisoarán az intézet pénztáránál, vagy Bucarestben a Banca Mahmo-rosch Blank & Co. R. T.-nál letéteményezzék. Minden öt részvény egy szavazatra jogosít.

Vagyon

Mérlegszámla 1923 december 31.

Teher

Pénztárkészlet:			Részvénytőke	20000000
Készpénz	21541778,84	22397308,13	Tartalékalap	33250000
Idégen pénzesemlek	855529,29	8264218,62	Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. és az érdekkörébe tartozó vállalatok alkalmazottainak nyugdíjgyestülete	1180086
Pénzügyi követelések		12000000	Betétek takarékbetétkönyvecskékre és folyószámlára	127513149,63
Intézeti székház		85169620,95	Hitelezők	20805991,34
Tárcaváltók			Hitelezők és betétek külföldi értékben	25928113,48
Saját értékpapírok			Visszleszámított váltók a Banca Nationala a Romániában	22000000
Affiliációk és érdekkörünkbe tartozó ipari és kereskedelmi vállalatok részvényei	41382546,99	44592436,49	Engedményezett törleszt. jelzálogkölcsönök	3109700,23
Román állampapírok	3209889,50	313800	Jelzálogkölcsön az intézeti székházra	4991550
Nyugdíjgyestület értékpapirjai		12857613,10	Szavatosságok Lei 72,896.807,11	
Előleg értékpapírokra		104901330,56	Átmeneti tételek	7778407,96
Érdekkörünkbe tartozó vállalatok tartozásai és egyéb fedezett folyószámla adósok		25816538,78	Nyereség:	
Adósok külföldi értékben		4941178,51	Át hozat 1922. évről	991217,66
Allandó részesedések		3360571,83	1923. évi tiszta nyereség	7625886,67
Törlesztéses jelzálogkölcsönök				8617104,33
Szavatosságok Lei 72,896.807,11		554485		
Saját házak		1		
Leitár				
		275169102,97		275169102,97

Kiadás

Eredmény számla 1923 december 31.

Jövedelem

Tisztifizetések, utazási és üzleti költségek, nyomtatványok, irodaber., posta- és távbeszélő	7170667,48	Nyereségát hozat 1922. évről	991217,66
Tisztviselői nyugdíj és betegsegélyződíj hozzájárulása	125542,29	Különféle kamatjövödelmek	7617623,64
Adók és illetékek	1518334,83	Jutalékok és egyéb jövedelmek	4458721,48
Leirt behajthatatlan követelések	497932,70	Nyereség részesedésekből és fiókoktól	4788681,17
Nyereség		Saját házaink jövedelme	123337,63
Át hozat 1922. évről	991217,66		
1923. évi tiszta nyereség	7625886,67		
	17929581,63		17929581,63

Timisoara, 1923. december 31.

A könyvelésért: GUSZ, s. k.

AZ IGAZGATÓSÁG:

BLANK s. k. alelnök

SZANA s. k. vezérigazgató.

Dr. BENICZKY s. k.

BOCU s. k.

Dr. BRÜCK s. k.

Dr. COSTE s. k.

CERKEZ s. k.

DARVAS s. k.

Dr. DRAGONESCU s. k.

FLEISSIG s. k.

KALMAN s. k.

KIMMEL s. k.

MOCSONYI s. k.

Dr. NICORA s. k.

ORSZAGH s. k.

OTTLIK s. k.

SEULESCU s. k.

SOEPKEZ s. k.

SZÉKELY s. k.

UHRMANN s. k.

VIDRIGHIN s. k.

Megvizsgálta és helyesnek találta A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Dr. BOBB s. k. elnök, BEJAN s. k. BERNSTEIN s. k. Dr. OHIOS s. k. BARTOS s. k. DEUTSCH s. k. Dr. GYÓRBIRO s. k. LATTER s. k. LÖFFLER s. k.